

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**Zápis z Tematické kavárny – Sdílení zkušeností koordinátorů a pedagogů zapojených subjektů– výuka cizích jazyků
„MAP ORP Sokolova a ORP Kraslice III“
31. 5. 2022 od 15,00 hodin, ZŠ Sokolov, Rokycanova**

Přítomní: viz prezenční listina

Program pracovní skupiny:

- 1) Představení cílů setkání
- 2) Klady a zápory NJ jako povinného druhého jazyka na ZŠ
- 3) Aprobace učitelů cizích jazyků
- 4) Ideální hodina cizích jazyků

Ad 1) Mgr. Odvody přivítala přítomné, představila projekt a seznámila je s cíli setkání. V rámci povinné aktivity MAP – 1.9 Spolupráce s KAP, se realizační tým projektu účastnil setkání zástupců MAP-KAP Karlovarského kraje. Na jednání byla zmíněna myšlenka Karlovarského kraje, zavedení u výběru druhého cizího jazyka německý jazyk jako povinný. Strůjcem myšlenky jsou zástupci středních škol, kteří jsou nespokojeni s jazykovou přípravou (NJ) žáků přicházejících ze ZŠ. Mgr. Odvody seznámila přítomné s celou myšlenkou a zdůraznila, že jako učitelé cizích jazyků mají díky setkání možnost se k této myšlence vyjádřit. Získané podněty za území ORP Sokolov a ORP Kraslice budou předány na dalším setkání zástupců MAP-KAP. Zároveň došlo ke sběru podnětů pro aktualizaci implementační části MAP v rámci povinné aktivity 1.8 – Místní akční plánování.

Ad2) Po úvodu se přítomní měli zamyslet nad klady a zápory myšlenky kraje zmíněné v bodě 1.

Klady:

- Sousedství s Německem, budoucí uplatnění na trhu práce

Zápory:

- Nedostatečná hodinová dotace 2. cizího jazyka

- Na SŠ nerealizují srovnávání znalostní úrovně žáků a začínají s výukou od začátku
- Rozdílné učebnice – dáno výběrem jazykáře, finančním omezením ze strany vedení školy
- Personální obsazení – nedostatek zájemců o studium NJ
- Neaprobovaní učitelé – na 1. stupni jsou vyučující často pouze tzv. o dvě lekce napřed a neovládají jazyk dostatečně pro výuku

Další postřehy:

- Využití rodilého mluvčího – pro aktivaci konverzace a odbourání studu, správnou výslovnost, gramatické doplnění a zajištění aktuálnosti vyučovaného jazyka
- Výběr jazyků na SŠ dle učitelů, nikoli dle žáků a jejich preferencí (často tak žáci nemají možnost pokračovat s jazykem, který se učili na ZŠ)
- Při ztrátě učitele dochází ke změně vyučovaného jazyka dle kapacit školy
- Nutnost zadávání základních instrukcí pouze v cizím jazyce (a to už od počátku), pouze gramatiku vysvětlovat v rodném jazyce – bohužel to není automatické

Ad3) Následně byla přítomným položena otázka, zdali vyučující cizího jazyka musí mít aprobaci? Všichni přítomní se shodli, že ano. Aprobaci pro cizí jazyky by měl mít i učitel na 1. stupni ZŠ, který tyto předměty vyučuje. Problémem však je, že pokud má škola aprobovaného jazykáře, nechce učit na 1. stupni a zároveň mají školy problém s počtem těchto odborných učitelů.

Ad4) Dalším tématem byla oblast – jak by mohla v ideálním případě vypadat hodina cizího jazyka. Zde byli účastníci motivováni, aby nechali průchod své fantazii a nebrali ohled na realitu. Následně byly formou diskuse nápady rozděleny na systémové, částečně systémové a nesystémové a došlo k identifikaci stavu některých nápadů a možnostem jejich realizace.

Systémové:

- Dostatek aprobovaných učitelů
- Možnost nahrazení druhého povinného jazyka za jiný předmět (např. dílny) – V tomto bodě se přítomní neshodli. Někteří preferují možnost, aby si žák nahradil druhý jazyk za jiný předmět. Jiní naopak doporučují vyučovat druhý jazyk všechny žáky – přínos pro budoucí uplatnění na trhu práce, především pak v sousední zemi Německo.

Z části systémové:

- Menší počet žáků v hodině – aby byla výuka efektivnější, bylo by lepší, aby byli žáci rozděleni do menších heterogenních skupin. Tuto skutečnost lze částečně řešit ze strany ředitele školy, který však může být ovlivněn nedostatkem aprobovaných jazykářů. Zároveň nemají některé školy prostorové kapacity pro rozdělení žáků do více skupin.

- Návaznost výuky jazyků ZŠ-SŠ – tato oblast je možností kraje, jak podpořit aktuální stav. SŠ často nevědí, jak probíhá výuka na ZŠ, co se žáci učí, a jaký je reálný stav jejich znalostí po nástupu na SŠ.

Nesystémové:

- Kvalitní učebnice a pomůcky – školy postupně doplňují a nakupují nové učebnice, které jsou již interaktivní. Zde se klade důraz především na konverzaci mezi žáky. Problémem zůstává vysoká pořizovací cena a často dochází k upřednostňování učebnic pro jiné předměty (především se to týká německého jazyka).
- Vybavení (především technické) učeben – zde je situace rozdělena zhruba na polovinu – polovina škol má každou třídu dostatečně technicky vybavenou (např. interaktivní tabule), jiné školy teprve dovybavují. Zde může ředitel využít několik externích finančních zdrojů, především dotační tituly, jako např. Šablony z OP VVV a další.
- Motivovaní žáci – ovlivňuje vyučující.
- Rodilý mluvčí – některé školy již mají rodilého mluvčího (především pro anglický jazyk). Každá škola si ho však musí zajistit sama.
- Dělení žáků dle jazykové úrovně – pokud má škola možnost, dělí žáky do menších heterogenních skupin. Rozřazování probíhá na základě rozhodnutí učitele, který zná úroveň znalostí žáků.
- Výuka předmětů v cizím jazyce – na některých školách se realizuje.
- Výuka formou hry – probíhá na všech školách. Je zapotřebí ale přizpůsobit věku žáků a také využívat pouze jako aktivizující doplněk klasické výuky.
- Větší časová dotace – možnost ředitele navýšit časovou dotaci pro výuku druhého cizího jazyka.
- Pokyny zadávat v NJ – neděje se všude.
- Druhý vyučující/asistent ovládající jazyk – díky tomu by mohli být žáci rozděleni do menších skupin, a to především na základě jejich úrovně ovládnutí jazyka.

Všechny nesystémové nápady se buď realizují, nebo je snadné je realizovat. Často jsou ovlivněny rozhodnutím vedení školy, které však lze přesvědčit ke zlepšení a změně.

Závěr: Relevance s prioritou 1, cíl 1.2, 1.3, prioritou 2 SR, cíl 2.2., 2.4, prioritou 3 v SR, cíl 3.1, 3.2, 3.4 a prioritou 4 SR, cíl 4.1, 4.2. Tematické setkání vedoucích pracovníků škol a pedagogů pro výuku cizích jazyků na základě identifikované potřeby k řešení v rámci jednání pracovních skupin s setkání koordinátorů škol. Téma vzešlo jako potřebné také v rámci jednání mezi KAP a MAPy Karlovarského kraje pro sdílení se zástupci středních škol a zkvalitnění výuky na ZŠ/SŠ a efektivní přechod mezi těmito stupni. Projednávané téma a příklady dobré praxe byly zařazeny do námětů pro akční plány pro roky

2023-2025. Zároveň byly výše uvedené priority vyhodnoceny přítomnými jako žádoucí k řešení a rozvoji v území. RT MAP sbírá postupným šetřením data a priority zapojených aktérů pro následnou optimalizaci a projednání priorit a cílů MAP SOKRA na jednotlivých platformách projektu. Jelikož pracovní skupiny čítají omezený a stabilní počet členů, považuje RT za žádoucí projednávat témata v širším okruhu relevantních aktérů a předkládat pak na PS již závěry z území od dotčených CS. V rámci setkání byly posíleny také kompetence koordinátorů a vedoucích pracovníků pro plány rozvoje škol a jejich optimalizaci.

V Sokolově, dne 2. 6. 2022

Zapsala: Mgr. Anna Maria Schröcková